

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-IV.431.3.2.2019
(WK-I.431.6.5.2019)

**Pani
Beata Matusiak
Prezes Zarządu Fundacji
Dzieciom z Upośledzeniem
Umysłowym „Agnieszka”**

**Fundacja Dzieciom z Upośledzeniem
Umysłowym „Agnieszka”
Al. Stanów Zjednoczonych 51/605A
04-028 Warszawa**

Adres wskazany do korespondencji:
**Fundacja Dzieciom z Upośledzeniem
Umysłowym „Agnieszka”
Grodziska 9A
09-505 Nowy Duninów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹ oraz zgodnie z *Planem Kontroli Zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na 2019 rok*, kontrolerzy: Janina Sikorska – inspektor wojewódzki oraz Justyna Dębowska i Monika Sapińska – starsi inspektorzy wojewódzcy Wydziału Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 4 września do 2 października 2019 r. oraz w dniu 14 listopada 2019 r. kontrolę problemową

¹ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 688, ze zm.) – dalej ustawa opp.

w Fundacji Dzieciom z Upośledzeniem Umysłowym „Agnieszka” z siedzibą w Warszawie przy Al. Stanów Zjednoczonych 51/605A² (dalej Fundacja).

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wydatkowania środków z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej 1% pdof) otrzymanych w 2018 r., w tym na prowadzenie promocji w rozumieniu ustawy. Kontrolą objęto okres od 1 maja 2018 r. do 4 września 2019 r., tj. do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych.

W związku z ustaleniami zawartymi w *Protokole kontroli*, podpisanym dnia 20 grudnia 2019 r.³, a także stanowiska kontrolowanego przedstawionego w piśmie z dnia 17 lutego 2020 r., przekazuję Pani Prezes wystąpienie pokontrolne.

I. Podstawy prawne działalności Fundacji. Spełnienie wymogów dotyczących organizacji pożytku publicznego

Uregulowania prawne działalności Fundacji

Fundacja działa na podstawie ustawy o fundacjach⁴ oraz Statutu Fundacji – Fundacja Dzieciom z Upośledzeniem Umysłowym „Agnieszka” (dalej Statut)⁵ z dnia 31 stycznia 2003 r. (zgodnie z wpisem do KRS Nr 1 z dnia 14 lutego 2003 r.) jedenastokrotnie zmienianego, w tym ostatnia zmiana dokonana została 2 stycznia 2014 r. (zgodnie z wpisem do KRS Nr 15 z dnia 24 stycznia 2014 r.). Zgodnie z treścią statutu Fundacja została ustanowiona aktem notarialnym w Kancelarii Notarialnej [REDAKTOWANE], za numerem repertorium A nr 497/2003 z dnia 31 stycznia 2003 r.⁶

Fundacja, działa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, a organami sprawującymi nadzór są: Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (jako minister właściwy ze względu na cele Fundacji i jej działalność) oraz Prezydent m. st. Warszawy.

Zgodność celów statutowych organizacji z zadaniami sfery zadań publicznych w myśl art. 4 ustawy opp

² Data uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego – 19 września 2007 r., numer Krajowego Rejestru Sądowego – 0000266644, data rejestracji w KRS (Rejestr Stowarzyszeń oraz Rejestr Przedsiębiorców) – 27 października 2006 r., numer REGON – 140748862, numer NIP – 9512207200.

³ Fundacja podpisała Protokół kontroli dnia 6 lutego 2020 r., a do MUW przedmiotowy protokół wpłynął 10 lutego 2020 r.

⁴ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1491).

⁵ Statut przedstawiony przez kontrolowanego nie posiadał żadnej daty. Zgodnie z nadesłanym 15 września 2019 r. wyjaśnieniem Wiceprezesa Fundacji okazany w trakcie kontroli Statut cyt. „(...) jest ostatnią zatwierdzoną wersją statutu (aktualną)”.

⁶ Zgodnie z wyjaśnieniem Kontrolowanego z 1 grudnia 2019 r. Ad. 1 cyt. „Nie posiadamy aktu notarialnego ustanowienia Fundacji. Jedyny wypis jaki posiadaliśmy został złożony w KRS w chwili rejestracji Fundacji, bo tak naprawdę jedynie temu służy. (...)”.

W trakcie kontroli stwierdzono, że zawarte w § 9 Statutu cele Fundacji obejmują sferę zadań publicznych ujętych w art. 4 ust. 1 ustawy opp.

Działalność nieodpłatna, odpłatna i gospodarcza organizacji pożytku publicznego realizowana przez Fundację

Fundacja prowadziła nieodpłatną działalność pożytku publicznego, nie prowadziła odpłatnej działalności pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej.

II. Wykorzystanie środków pochodzących z 1% pdof

Przychody Fundacji z tytułu 1% pdof

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy opp, podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może (na zasadach i w trybie określonym w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych⁷), przekazać 1% pdof na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego. Środki finansowe z 1% pdof na rzecz Fundacji wpływały na rachunek bankowy nr [REDACTED]

[REDACTED]. Wpływy środków pieniężnych ujęto w ewidencji księgowej na koncie 130 pn. *Bieżący rachunek bankowy* (dalej konto 130) z tytułu: 1% pdof, darowizn, odsetek od lokat, pożyczek i ze sprzedaży środka trwałego w korespondencji z kontem nr 730-1 pn. *Przychody z tytułu 1%*. Wszystkie środki z 1% pdof wpłynęły na rachunek bankowy Fundacji bez wskazania celu szczegółowego. Fundacja nie prowadziła subkont dedykowanych podopiecznym, a o sposobie podziału środków z 1% pdof na cele statutowe, administracyjne oraz na pomoc podopiecznym sama decydowała (zgodnie z zapisami Statutu). Stwierdzono, także że część środków otrzymanych z 1% pdof Fundacja lokowała zakładając lokaty terminowe.⁸

Przychody z tytułu 1% pdof w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2018 r. wyniosły 4 277 725,57 zł.

Wydatki ze środków pochodzących z 1% pdof

W ewidencji księgowej nie wyodrębniono wydatków poniesionych z 1% pdof za 2018 r., a na dowodach księgowych brak było zapisów z jakich źródeł finansowany był określony wydatek, co kontrolowany wyjaśnił cyt. „Z ustawy opp, nie wynika wprost, że muszą być wyszczególnione księgowo wydatki poniesione z 1% podatku od osób fizycznych”. Ponadto kontrolowany

⁷ Ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, ze zm.).

⁸ W okresie kontrolowanym stwierdzono wpływy odsetek bankowych i odsetek depozytu automatycznego na koncie 130 w korespondencji z kontem 751 pn. „Przychody finansowe” oraz 752 pn. „Przychody z odsetek” (752-2), ponadto zgodnie z ewidencją konta 130 w sierpniu 2019 r. Fundacja założyła lokaty w łącznej wysokości 3 300 000,00 zł.

poproszony o wskazanie, które wydatki w kontrolowanym okresie nie były ponoszone z 1% pdof, w kolejnym wyjaśnieniu wskazał „koszty finansowe” w kwocie łącznej 39 325,10 zł⁹.

Z uwagi na powyższe niemożliwe było ustalenie, które wydatki były ponoszone ze środków 1% pdof otrzymanych w 2018 r., a które z 1% pdof otrzymanych w latach poprzednich lub z innych dochodów¹⁰ Fundacji m.in. darowizn, odsetek, sprzedanych środków trwałych, środków pożyczki, zatem na podstawie ewidencji księgowej konta 130 przeanalizowano wydatki poniesione w okresie od maja 2018 r. do końca lipca 2019 r.

Jak wynika z zapisów na koncie 130 oraz z przedstawionych raportów kasowych (dalej RK), Fundacja w okresie od maja 2018 r. do lipca 2019 r.¹¹, poniosła wydatki w kwocie:

- 2 423 318,60 zł w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2018 r.
- 4 337 640,51¹² w okresie od 1 stycznia do 31 lipca 2019 r.

Ogółem w okresie objętym kontrolą Fundacja wydatkowała środki w wysokości 6 760 959,11 zł, w tym na:

1. Kampanię promocyjną w zakresie pozyskania 1% pdof w kwocie 2 296 497,00 zł, co stanowiło 33,97% wszystkich wydatków.
2. Spłatę dwóch pożyczek zaciągniętych z przeznaczeniem na finansowanie wydatków związanych z pozyskaniem wpływów z 1% pdof w łącznej kwocie 1 400 000,00 zł, co stanowiło 20,71% wszystkich wydatków.
3. Budowę oraz rozbudowę ośrodka rehabilitacyjno-integracyjnego w Grodziskach, w szczególności na roboty budowlane, prace wodno-kanalizacyjne, termoizolację budynku w kwocie 1 353 829,90 zł, co stanowiło 20,02% wszystkich wydatków.

Kontrolowany prowadził ewidencję księgową inwestycji – środków trwałych w budowie, na koncie 011 pn. *środki trwałe w budowie*, zamiast na koncie na koncie 080 *Środki trwałe w budowie*. Ponadto na ww. koncie Fundacja ujmowała wszelkie koszty związane z budową obiektów zbiorczo¹³.

⁹ Na kwotę składają się odsetki od dwóch pożyczek zaciągniętych na pozyskiwanie 1% pdof oraz opłata manipulacyjna z 2019 r.

¹⁰ Dochody Fundacji określa § 14 Statutu.

¹¹ Kontrolowany okazał dokumenty za cały kontrolowany okres, jednak przedstawione dnia 1 grudnia 2019 r. uwierzytelnione skany dokumentów zawierały tylko 1 stronę dokumentu (na wszystkich brak było opisu dokumentów i wskazania jakiego rodzaju działalności dotyczą tj. statutowej, budowy ośrodka, pomocy itp.), Kontrolujący dokonali więc analizy wydatków ze środków 1% w okresie od maja 2018 r. do lipca 2019 r.

¹² Kwota ta została pomniejszona o środki finansowe pobrane z rachunku bankowego do kasy (do dnia 31 lipca 2019 r.) w kwocie łącznej 204 000,00 zł oraz odsetki od pożyczki w kwocie 16 008,41 zł ujęte jako „koszty finansowe” nie poniesione ze środków z 1% pdof.

¹³ Okazane decyzje zatwierdzające projekty budowlane i udzielające pozwoleń na budowy m.in. budynku mieszkalno – gospodarczego z funkcją usługową – pomieszczenia mieszkalne dla pensjonariuszy z 2010 r. oraz rozbudowa Ośrodka rekreacyjnego – pensjonat dla podopiecznych z 2011 r. wraz ze zmianami tych decyzji.

Kontrolowany nie posiada dziennika budowy¹⁴, w którym wykonywane prace powinny mieć swoje odzwierciedlenie w zapisach w nim figurujących, co jest niezgodne z § 11 ust 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony¹⁵.

4. Wynagrodzenia dla 4 pracowników zatrudnionych na umowę o pracę oraz 3 pracowników zatrudnionych na umowę zlecenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń w kwocie 876 280,42 zł, co stanowiło 12,96% wszystkich wydatków.
5. Bieżące funkcjonowanie Fundacji w łącznej kwocie 610 564,37 zł, co stanowiło 9,03% wszystkich wydatków, w tym m. in. wydatki na: leasing dwóch samochodów (149 073,49 zł), wyżywienie żywego inwentarza (101 637,63 zł) oraz zakup paliwa, różnego rodzaju usług, wyposażenie wnętrz, wydatki związane z utrzymaniem samochodów.
6. Zakup środków trwałych w kwocie 156 471,30 zł, co stanowiło 2,31% wszystkich wydatków, w tym zakup ogrodzenia, konstrukcji drewnianej oraz siłowni plenerowej.
7. Pomoc statutową w łącznej kwocie 67 316,12 zł, co stanowiło 1% wszystkich wydatków, w tym wsparcie finansowe podopiecznych Fundacji (49 670,00 zł), pomoc rzeczową dla podopiecznych Fundacji (7 296,12 zł) oraz wsparcie innych organizacji, których działalność jest zbieżna z celami Fundacji (10 350,00 zł).

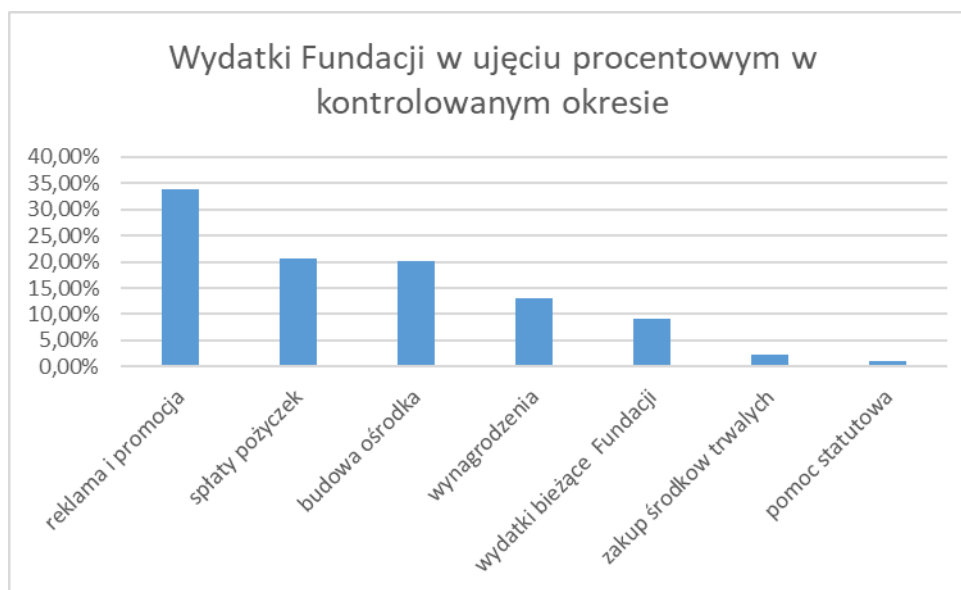
Procentowe przedstawienie wszystkich wydatków poniesionych przez Fundację w okresie od 1 maja 2018 r. do 31 lipca 2019 r., po wyodrębnieniu wydatków z tytułu spłaty pożyczek z wydatków poniesionych na reklamę i promocję, przedstawia poniższa tabela:

Struktura wydatków	wydatki [zł]	wydatki[%]
reklama i promocja	2 296 497,00	33,97%
spłata pożyczki otrzymanej na pozyskanie 1% pdof	1 400 000,00	20,71%
budowa ośrodka	1 353 829,90	20,02%
wynagrodzenia	876 280,42	12,96%
wydatki na bieżące funkcjonowanie Fundacji	610 564,37	9,03%
zakup środków trwałych	156 471,30	2,32%
pomoc statutowa	67 316,12	1,00%
WYDATKI	6 760 959,11	100,00%

¹⁴ Ze względu na fakt, że w kontrolowanym okresie ponoszone były wydatki związane z budową, a żadna z inwestycji nie została rozliczona, w celu potwierdzenia prawidłowości dokonanych wydatków poproszono o inwentaryzację robót budowlanych w toku lub dziennik budowy – Kontrolowany nie okazał żadnego z ww. dokumentów.

¹⁵ Tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 963.

Graficzna prezentacja ww. wydatków Fundacji (w ujęciu procentowym) w ramach wydatków z 1% pdof według poszczególnych rodzajów wydatków (w układzie malejącym) w okresie od 1 maja do 31 lipca 2019 r.:

W związku z brakiem wyodrębnienia wydatków poniesionych z 1% pdof otrzymanych w 2018 r. w ewidencji księgowej, niemożliwym było ustalenie, które wydatki były ponoszone ze środków 1% pdof, a które z innych dochodów¹⁶ Fundacji m.in. „darowizn, odsetek, sprzedanych środków trwałych, kredytów i pożyczek”.

W toku kontroli sprawdzono wszystkie okazane faktury, rachunki, dowody zastępcze oraz wyciągi bankowe (dalej WB) dotyczące wydatków poniesionych przez Fundację. Dowody źródłowe¹⁷ ujęte w księgach rachunkowych nie spełniały wymogów zawartych w art. 21 ustawy o rachunkowości¹⁸ (dalej uor) w zakresie sprawdzenia pod względem formalnym, merytorycznym i rachunkowym, zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych, a także podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, zawierały jedynie zapisy: „działalność statutowa”/ „koszty administracyjne”, „na potrzeby ośrodka – działalność statutowa”, „na potrzeby budowy ośrodka – działalność statutowa” oraz „pomoc podopiecznym – działalność statutowa”.

¹⁶ Dochody Fundacji określa § 14 Statutu.

¹⁷ W dokumentach okazanych mogły znaleźć się dowody księgowe dotyczące wydatków finansowanych z innych źródeł, gdyż ww. informacje nie zostały konkretnie wskazane na dowodach źródłowych, zatem kontrolujący nie zawsze znali ich źródło finansowania.

¹⁸ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.).

Po analizie dokumentacji oraz wyjaśnień złożonych przez kontrolowanego stwierdzono wydatki dotyczące:

- mediów, opłat i podatku od nieruchomości do Urzędu Miasta w Olsztynie związanych z nieruchomością zlokalizowaną w Olsztynie przy ul. Sucharskiego 22. Według złożonych wyjaśnień pod tym adresem znajduje się dom gościnny, mieszkanie chronione cyt. *„polega to na tym, że jeżeli mama z chorym dzieckiem przyjeżdża gdzieś z Polski na operację lub jakiś inny zabieg do Olsztyna to na ten czas może zamieszkać w budynku Fundacji.”* Zgodnie z okazanym aktem notarialnym zakupu przedmiotowej nieruchomości budynek mieszkalny posiada powierzchnię użytkową 281,60 m². Kontrolującym nie okazano dokumentacji, wewnętrznych uregulowań jak również nie przedstawiono wyjaśnień odnośnie formy propagowania takiego rodzaju pomocy. Na stronie internetowej Fundacji również nie znajduje się informacja, która informowałaby o możliwości skorzystania z takiej formy pomocy.
- prowizji Allegro na kwotę ogółem 1 043,00 zł. Zgodnie z Artykułem 9 Regulaminu portalu Allegro w brzmieniu „Opłaty i prowizje” zapisano w ppkt 9.1 cyt. *„Usługi świadczone przez Allegro.pl w ramach Allegro są odpłatne. Wszystkimi opłatami i prowizjami obciążany jest Sprzedawca. Należności te naliczane są na bieżąco i przedstawiane do zapłaty za kolejne okresy rozliczeniowe. Okresem rozliczeniowym jest miesiąc kalendarzowy”* oraz w ppkt 9.2 cyt. *„Opłaty i prowizje za usługi świadczone przez Allegro.pl w ramach Allegro uiszczane są przez Użytkownika na rachunek bankowy wskazany w ustawieniach Konta.”* Jak wynika z powyższego prowizją obciążany jest sprzedawca. Fundacja nie wykazała żadnych wpływów z tytułu sprzedaży za wyjątkiem sprzedaży środka trwałego, natomiast wydatki z tytułu prowizji Allegro ponoszone były w kontrolowanym okresie 5 razy w 2018 r. (dwa wydatki na kwotę 247,00 zł, jeden na 69,00 zł i dwa na 60,00 zł) oraz 6 razy w 2019 r. po 60,00 zł każdy wydatek.

Wydatkowanie środków finansowych pochodzących z 1% pdof na prowadzenie promocji w rozumieniu ustawy opp

W kontrolowanym okresie zgodnie z wyjaśnieniem kontrolowanego cyt. *„Działania i kampanie reklamowe to w przypadku fundacji działania dwu kanałowe. Pierwszy to współpraca z Firmą e-file a drugi to kampanie w Google(…)”* Współpraca Fundacji z firmą e-file dotyczyła prowadzenia kampanii promocyjnej w zakresie pozyskania 1% odliczenia dla OPP. Natomiast kampanie w Google AdWords to płatne działania reklamowe w środowisku wyszukiwarki Google. Przybierają one różne formy, w zależności od oczekiwanego celu, m.in. linki sponsorowane, remarketing

w wyszukiwarce, kampanie produktowe oraz promowanie aplikacji mobilnych w sieci wyszukiwania. Ponadto stwierdzono wydatki na reklamę w portalu www.fundacje.org.

Na podstawie analizy dowodów księgowych wydatkowania środków finansowych z 1% pddf stwierdzono, że Fundacja w okresie objętym kontrolą ponosiła wydatki na prowadzenie promocji w rozumieniu ustawy opp w kwocie ogółem 2 296 497,00 zł, w tym wydatki dotyczące: współpracy z firmą e-file w łącznej kwocie 1 302 261,00 zł¹⁹, kampanii AdWords w łącznej kwocie 990 000,00 zł, prowadzenia i optymalizacji kampanii AdWords w łącznej kwocie 3 936,00 zł oraz reklamy w portalu www.fundacje.org. Kontrolowany nie wyodrębnił w ewidencji księgowej źródeł finansowania wydatków poniesionych na promocję.

Zgodnie ustawą opp organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków z 1% pddf, w tym wysokości środków wydatkowanych na promocję z 1%. Brak wyodrębnienia ewidencji księgowej środków wydatkowanych na promocję 1% pddf, stanowi naruszenie art. 27 ust. 2c ustawy opp.

III. Wykonanie przez Fundację pozostałych obowiązków organizacji pożytku publicznego

Realizacja obowiązku sprawozdawczego przez Fundację

Roczne sprawozdanie finansowe Fundacji sporządzono zgodnie z załącznikiem nr 6²⁰ do uor, które zostało podpisane przez osobę prowadzącą księgi rachunkowe oraz przez Zarząd Fundacji w dniu 31 marca 2019 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 52 uor.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego i rozliczenie wyniku finansowego za 2018 r.

Zarząd Fundacji uchwałą nr 2/2019 z 30 czerwca 2019 r. zatwierdził jedynie bilans. Kontrolowany w dniu 9 października 2019 r. wyjaśnił, że cyt. „(...) w uchwale o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego winien być zamiast wyrazu bilans, wyraz sprawozdanie finansowe. Mamy tu do czynienia z oczywistą pomyłką pisarską”.

W rachunku zysków i strat za 2018 r. Fundacja wykazała zysk w kwocie 1 736 428,19 zł, który został ujęty w ewidencji księgowej w 2019 r. na koncie 821 – *Rozliczenie wyniku finansowego*.²¹ W celu uzyskania informacji o przeznaczeniu nadwyżki przychodów nad kosztami (zysku) za 2018 r. kontrolujący zwrócili się z prośbą o przedstawienie dokumentu informującego o przeznaczeniu nadwyżki, o której mowa w art. 20 ustawy opp. W odpowiedzi 30 września 2019 r. uzyskano

¹⁹ Wypłacone na podstawie 2 umów w 5 transzach w kwotach: 300 001,00 zł, 300 000,00 zł, 115 000,00 zł, 472 260,00 zł, 115 000,00 zł (dwie ostatnie transze wydatkowane jednym przelewem).

²⁰ Zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości roczne sprawozdanie finansowe składa się z wprowadzenia do sprawozdania finansowego, rachunku zysków i strat, bilansu oraz informacji dodatkowej.

²¹ Informacja księgowej z dnia 4 września 2019 r.

informację cyt. „*Dokumentem takim w Fundacji jest statut. Zgodnie z zapisami statutu, (§ 14) dochód, czyli nadwyżka przychodów nad kosztami, w całości przeznaczany jest na działalność pożytku publicznego*”. Treść § 14 Statutu odnosi się do źródeł pochodzenia dochodów Fundacji, a nie przeznaczenia nadwyżki przychodów nad kosztami (zysku) powstałej na koniec roku obrachunkowego. Kontrolującym nie przedłożono dokumentu o przeznaczeniu nadwyżki przychodów nad kosztami.

Zgodnie z wymogami zawartymi w art. 45 ust. 2 ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe Fundacji za rok 2018 obejmowało bilans, rachunek zysków i strat oraz informację dodatkową zawierającą nieobjęte bilansem oraz rachunkiem zysków i strat, informacje i wyjaśnienia. Dane zawarte w sprawozdaniu finansowym (bilansie, rachunku zysków i strat) wynikały z ewidencji księgowej. Wartość sumy bilansowej wyniosła 8 319 736,25 zł. Fundacja zysk wykazała po stronie pasywów w części A Fundusz własny pod poz. III *zysk z lat ubiegłych* i pod poz. IV *zysk netto (bieżący)*, w Rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r., sporządzonym w wariantcie porównawczym zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości wykazała wynik finansowy netto działalności Fundacji w wysokości 1 736 428,19 zł.

Realizacja obowiązku publikacji sprawozdań

1. Fundacja dopełniła obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 2a ustawy opp, podając do publicznej wiadomości roczne sprawozdanie merytoryczne i finansowe za rok 2018, poprzez umieszczenie na stronie internetowej Fundacji linku <http://sprawozdaniaopp.niw.gov.pl> do strony Narodowego Instytutu Wolności.
2. Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego i sprawozdanie finansowe za rok 2018 zostały umieszczone, zgodnie z art. 23 ust. 6 ustawy opp, na stronie Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w dniu 3 lipca 2019 r. pod adresem <http://sprawozdaniaopp.niw.gov.pl/> w bazie sprawozdań finansowych i merytorycznych organizacji pożytku publicznego, spełniając tym samym ustawowy wymóg dotyczący zamieszczania wskazanych sprawozdań w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku sprawozdawczym na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności.

Realizacja obowiązku badania sprawozdania finansowego organizacji pożytku publicznego

Roczne sprawozdanie finansowe Fundacji za 2018 r. nie podlegało obowiązkowi badania przez biegłego rewidenta, ponieważ sprawozdanie finansowe za rok poprzedni nie spełniało

warunków wymienionych w art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości, powodujących powstanie tego obowiązku.

Spełnienie wymogów określonych w ustawie o rachunkowości

Fundacja Uchwałą Zarządu dnia 1 stycznia 2012 r. w sprawie *ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości* wprowadziła Politykę (zasady) rachunkowości (dalej polityka rachunkowości) w oparciu o art. 10 ust. 1 i 2 uor.

Polityka rachunkowości nie zawierała informacji dotyczącej formy sprawdzania dowodu źródłowego pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz sposobu dekretacji. W polityce ustalono, że inwentaryzacja składników aktywów przeprowadzana będzie według zasad i z częstotliwością określoną w art. 26 ustawy o rachunkowości. Kontrolujący nie otrzymali do wglądu dokumentu potwierdzającego przeprowadzenia ostatniej inwentaryzacji w Fundacji uzyskując informację, że zaginęła podczas zmiany jej siedziby, co stanowi naruszenie art. 27 uor.

Ponadto stwierdzono, że konto 901 nie zostało wprowadzone do Zakładowego Planu Kont Fundacji.

Polityka rachunkowości od dnia 1 stycznia 2012 r. nie została zaktualizowana, mimo zmian zachodzących w ustawie opp oraz uor i przepisach wykonawczych do ustawy.

IV. Ocena zagadnień poddanych kontroli

Przedstawiając powyższe ustalenia informuję Panią Prezes, że prawidłowość wydatkowania środków finansowych pochodzących z 1% pdof otrzymanych w 2018 r., w tym na prowadzenie promocji w rozumieniu ustawy opp, w okresie od 1 maja 2018 r. do 4 września 2019 r. – ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią Prezes do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w toku kontroli uchybień i nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Ujmowania w ewidencji księgowej wydatków na podstawie dowodów księgowych posiadających opis o źródłach finansowania oraz informacje wynikające z treści art. 21 uor.
2. Przeprowadzania inwentaryzacji zgodnie z treścią art. 26 ustawy o rachunkowości i zapisem w polityce rachunkowości Fundacji (§ 7), w szczególności inwentaryzacji: kasy oraz prac budowlanych w toku, udokumentowania ich wyników zgodnie z art. 27 uor oraz przechowywania tej dokumentacji w sposób należyty, chroniąc przed uszkodzeniem lub zniszczeniem, zgodnie z art. 71 ust. 1 uor.

3. Aktualizacji polityki (zasad) rachunkowości zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w której Fundacja powinna przyjąć także rozwiązania zapewniające prawidłowość i bezpieczeństwo realizowanych przez nią procesów finansowych oraz kontrolę wewnętrzną dowodów księgowych, które stanowią podstawę do ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych, realizują tym samym obowiązki określone uor.
4. Podejmowania przez Radę Fundacji uchwał o przeznaczeniu zysku lub pokryciu straty, zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.
5. Ustalenia w wyodrębnionej formie pisemnych zasad wydatkowania środków pochodzących z 1% pdof, w tym sposobu ich przeznaczenia i rozliczania.
6. Ujmowania ewidencji księgowej inwestycji na koncie 080 *Środki trwałe w budowie*, na którym Fundacja winna ująć wszystkie nakłady poniesione w związku z wytworzeniem środków trwałych, a także wszelkie koszty związane z budową, przebudową, rozbudową, rekonstrukcją i modernizacją skutkujące ich ulepszeniem.

Prowadzenia odrębnych/wydzielonych kont ewidencji analitycznej dla każdego budowanego/rozbudowanego obiektu (budynku), na którym Fundacja winna ująć, zgodnie z treścią ekonomiczną operacji, wszystkie nakłady poniesione w związku z wytworzeniem środków trwałych, a także wszelkie koszty związane z budową, przebudową, rozbudową, rekonstrukcją i modernizacją skutkujące ich ulepszeniem. Fundacja także dla każdego obiektu powinna była prowadzić odrębne konto analityczne w sposób umożliwiający ustalenie kosztu wytworzenia czy ceny nabycia środka trwałego przy przyjęciu go do używania. Jest to szczególnie ważne, gdy w jednym czasie Fundacja prowadzi kilka inwestycji, aby rozliczyć każdą z nich.

7. Przedstawienia uregulowań dotyczących działalności, formy oraz sposobu dotarcia z tego rodzajem pomocy do potencjalnych beneficjentów, związanych z nieruchomością zlokalizowaną w Olsztynie przy ul. Sucharskiego 22.
8. W związku z poniesieniem przez Fundację wydatków z tytułu prowizji w kontrolowanym okresie 5 razy w 2018 r. (dwa wydatki na kwotę 247,00 zł, jeden na 69,00 zł i dwa na 60,00 zł) oraz 6 razy w 2019 r. po 60,00 zł każdy wydatek, prosimy o ujawnienia kwoty wpływów z tytułu sprzedaży poprzez Allegro jak też przedstawienia dokumentów z tym związanych.

Działalność merytoryczna i finansowa organizacji pozarządowych jest działalnością jawną z uwagi na szczególną troskę o posiadane przez nie środki przeznaczone na cele publiczne.

Przejrzystość finansów organizacji musi pozwalać na zewnętrzną ocenę zasadności i racjonalności wydatków.

Zatem należy rozważyć:

1. Zwiększenie kwoty na pomoc podopiecznym oraz na budowę ośrodka, zmniejszając wydatki na prowadzenie i utrzymanie, zachowując tym samym równowagę w osiągnięciu celu charytatywnego oraz społecznego, mającego charakter publiczny. Fundacja wydatkowała w kontrolowanym okresie jedynie 1% środków na pomoc podopiecznym oraz 20,02% na budowę czyli na cele na jaki została powołana.
2. Zmniejszenie kwoty przeznaczonej na reklamę i promocję służącą pozyskaniu wpływów z 1% pdof, które ponownie przeznaczone są na promocje i reklamę, a winny być wykorzystywane na organizowanie i niesienie wszelkiej pomocy osobom potrzebującym wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych z wykorzystaniem tych zasobów.
3. Zwiększenie nadzoru i kontroli w Fundacji poprzez większy nadzór Rady Fundacji jako organu kontrolnego w zakresie podziału środków oraz celu na jaki zostają przeznaczone.

Działając na podstawie § 16 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego²², zobowiązuję Panią Prezes do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie usunięcia nieprawidłowości oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

Wykonano w 3 egzemplarzach:

- 1 egz. – adresat,
- 2 egz. – Departament Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM,
- 3 egz. – aa.

²² Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz. U. poz. 2054).